



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Sacerdotibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Ne Clerici, vel Monachi se negotijs secularibus &c. 555

bent Clerici; cum particula, *aut*, qua utitur in hoc Capit. Pontifex, disjunctiva sit, & consequenter (in hac materia Clericis, & Ecclesijs favorabili) distributiva virtutis, ita, ut suam significationem prohibitio habeat, si in uno tantum membro verificetur; si prohibea-

tur scilicet Laicis, vel vendere aliquid Clericis, vel ab his emere aliquid, aut aliud illis obsequium temporale, qualia solent mechanici, exhibere, ita ut excommunicationem sint incurfuri, qui unum horum prohibent.

TITVLVS L.

NE CLERICI, VEL MONACHI SE NEGOTIIS SÆCULARIBUS IMMISCEANT.

Bene hic Titulus subjungitur priori de immunitate Clericorum agente: sicut enim Clerici vi prioris Tituli immunes se putant ab oneribus Laicorum, ita nec secularibus negotijs se debent immiscere.

CAPITULUM I.

Multa.

PARAPHRASIS.

Negotia multa in hoc Capit. Concilium Moguntinum recenset, à quibus abstinere debent Clerici; quæ quidem, uti plura alia in Jure Canonico præcepta, aut prohibita, quoad intelligentiam illorum nullius sunt difficultatis, sola accuratâ lectione sufficienter intelligenda; in praxi tamen, utrum obtineant, viderint illi, qui cum intelligant SS. Canonum vim & obligationem, ab eorum tamen observacione plurimum discedunt.

CAPITULUM II.

Sacerdotibus.

PARAPHRASIS.

Prohibet Eugenius Papa Sacerdotibus &

Clericis (in sacris constitutis) ne Laicorum sint in negotijs eorum (laicis) ministri, sive negotiorum eorum gestores, aut procuratores: denuntians insuper illis, si in negotijs talibus laicis dicto modo occupari se sinant, quod, postquam ab Episcopo moniti fuerint, ut ab his desisterent, ipsi tamen non desisterint, occasione talis administrationis in re pecuniaria deprehendantur fraudem commisisse, ab Ecclesia defendendi non sint, cum per eos scandalum in Ecclesia generari constet, & sic indignos se reddant auxilio & subventionem Ecclesiæ.

SUMMARIUM.

1. Clerici (in sacris constitutis) si in negotijs Laicis administrandis Laicorum sint Ministri, & in tali negotio deliquerint, ac contra monitionem ab Episcopo factam presumptuose perrexerint, non defenduntur ab Ecclesia.
2. Clerici (in sacris) si coram iudice Ecclesiastico in negotijs Ecclesiasticis Laicorum, aut suorum consanguineorum sint procuratores &c. hujus Capit. pœnam timere non debent &c.

Notandum primum. Defendere qui idem Ecclesiam Clericos suos à Laicorum jurisdictione, sibi privilegium eis concedendo;

Aaa a 2

cedendo ; si tamen statuta SS. Canonum non observando, vitam Clerico dignam non vivendo , negotia Clericis prohibita sub pœna privationis fori privilegi, aut negotiationem propriè dictam &c. exercendo, præsumptuosè deliquerint , privari possunt hoc favore, si legitimè moniti (per publicam denuntiationem ab Episcopo factam, ut ait Pontifex) à tali excessu non destiterint, sed præsumptuosè perrexerint ; non quidem quasi ipso facto (saltem in casu hujus Capituli, quo negotia Laicorum sæcularia agenda, ut horum ministri, negotiorum gestores, vel procuratores, in se susceperunt) fori privilegio exuti sint, ut à judice sæculari capi, & ad forum sæculare, ratione commissæ fraudis, trahi possint ; aut quòd unica tantum monitio, licèt peremptoria sit, sufficiat, ad hoc fori privilegium amittendum, prout putant non improbabiler aliqui, intra quos *Farinacius est, in praxi criminali par. 1. q. 2. n. 98.* sed quòd, ut verius putat *Glossa hic*, privari possit, ac debeat Clericus talis, per suum judicem Ecclesiasticum, fori privilegio *argu. cap. in audientia de sent. Excomm.* postquam ter monitus fuit, prout notat *Abbas in cap. ult. de vit. & benef. Cler. n. 7. & Glossa in eodem cap. v. 3.*

2. Notandum secundum. Prohiberi hic, ne Clerici, in sacris constituti, Laicorum in negotijs sæcularibus, & laicis sint ministri, negotiorum gestores, aut procuratores : facile tamen colligitur, prohibitum hoc non esse Clericis in minoribus constitutis, qui, si non observent à Trident. ad privilegium fori requisitas conditiones, cum fori privilegio non gaudeant, consequenter ab hoc capite sibi timere non debent ; prout etiam illi Clerici, in sacris quidem constituti, coram judice tamen Ecclesiastico, in causis saltem Ecclesiasticis, Laicorum negotia agentes, non habent, quod sibi timeant ab hujus Capituli pœnâ, cum nullo jure prohibitum sit tale à sacris Ministris præstitum Laicis obsequium ; neque contra decorem aut reverentiam Statûs Ecclesiastici sit, tale

Laicis in causis spiritualibus, coram judice Ecclesiastico, præbere auxilium ; prout nec hujus Capit. pœnam timere debet Clericus in Sacris constitutus, qui cum consanguineis, vel ob causam pietatis, ad unum aut alterum negotium, coram judice Laico agendum, se impenderet, prout *ex lib. 1. Decret. tit. 38.* jam patet.

CAPITULUM III

Non magnopere.

PARAPHRASIS.

Statuit in hoc Cap. Alexander III. Pontifex in Concilio Turonensi, ne occasione licentia, spirituales viri, mundanis rebus actionibus involvantur, nulli omnino, post votum Religionis, & factam in aliquo Ordine Religioso professionem, licere ad physicam (medicinam se licet, uti ex prioribus verbis Capituli illius colligitur, ubi dicitur hæc talia prætextu languentium Fratrum casibus consulendi, & exire tales ad ponderandas physicales cõpositiones) vel ad leges mundanas legendas exire : si verò exierint, & ad claustrum suum intra duorum mensium spatium non redierint, ut tanquam excommunicati ab omnibus devitentur ; & in nulla causa, si presencium præstare voluerint, audiantur : reversi vero in Choro, Capitulo, mensa, & cæteris &c. ultimi fratrum exsistant, & (nisi fortè ex misericordia Sedis Apostolicæ) omnem spem promotionis amittant.

SUMMARIUM.

Hujus Capituli explicatio petenda in Cap. finali hoc tit.

Notandum. Quòd hoc Cap. ab Honorio III. Pontifice in Cap. finali hujus tituli confirmetur, & extendatur ad sæculares etiam Clericos, ita tamen ut in Cap. primo in sexto hoc tit. à Bonifacio VIII. fiat